

Fejl er der i 'alt Fald ikke, at det giver Anledning til Misforstaaelser. Det tror jeg heller ikke, det ærede Medlem vil paastaa. Det ærede Medlem var jo ellers ret venlig i sin Omtale af Lovforslaget, og det lægger jeg Hovedvægten paa; men han sagde dog, at han ikke holdt af den Bestemmelse i § 2 om, at den enkelte Beboer i Sognet saadan kunde forlange Kirken aabnet; det kunde give Anledning til Chitaneri eller Drilleri over for vedkommende Sognepræst. Jeg vil ikke paastaa, at det ikke kan give Anledning dertil, det kunde vel hælde enkelte Steder; men giver det Anledning dertil, tror jeg heller ikke, Sognepræsten er uden Skyld deri. Men eet vil jeg sige, nemlig, at den nuværende Ordning, som vi have den, giver sandelig mange Gange Anledning til Chitaneri. Naar en enkelt Beboer eller Beboerne i et Sogn komme til Sognepræsten og sige: der er den og den Præst, som vi gerne ønske skulde tale en Gang i Kirken for os og vi ønske derfor Kirken aabnet for ham, saa kan vedkommende Sognepræst sige: Nej, det giver jeg ikke Lov til; I kunne gaa til Biskoppen og Ministeriet, og det er mange Gange blot Chitaneri og Drilleri over for vedkommende, der komme med en saadan Begæring. Jeg vil som sagt ikke paastaa, at dette her ikke ogsaa kunde give Anledning til noget Drilleri, men for Misbrugs Skyld at hindre den Brug, som man ellers anerkender, det kan ikke gaa. — Det ærede Medlem for Vejle Amts 3dje Valgfreds (Falkenstjerne) sagde, at han kunde ønske — jeg maa iøvrigt anerkende den efter min Mening gode Tale, han holdt, og den Tilslutning, han gav Lovforslaget — at Lovforslaget ogsaa havde bekræftet sig med Valgmenighedernes Stilling og Jordfæstelse, Vigtaler. Det har jeg ogsaa tænkt paa, da jeg skrev Lovforslaget, men jeg fandt det rigtigst, at der, hvad Valgmenighederne angaar blev Lovgivet selvstændigt, for sig selv, og ligeledes hvad Jordfæstelse angaar, at det blev gjort til Genstand for særlig Lovgivning. Jeg kan ikke skønne andet, end at det maa være det retteste. Derfor har jeg kun holdt mig til det foreliggende simple Spørgsmaal, at Kirkerne aabnes noget mere end hidtil for det religiøse Liv, som nu bitterlig findes her i Landet, og som nu gaar uden om Kirkehusene, saa de staa lukkede for det.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Gous): Det er kun ganske faa Bemærkninger, jeg har at gøre over for, hvad der er udtalt. Over for det ærede Medlem for Odense Amts 5te Valgfreds (M.

Nielsen) skal jeg gøre opmærksom paa, at han dog vistnok ikke ganske havde lagt Mærke til den Forskel, Loven af 25de Marts 1872 gør mellem Gudstjeneste i Kirkerne og gudelige Forsamlinger i Kirkerne; det holdes meget skarpt ude fra hinanden. Med Hensyn til Gudstjenesten skelnes der igen mellem Gudstjeneste i de sædvanlige Former og Gudstjeneste, der væsentlig afviger fra de sædvanlige Former; men det, han omtalte, at Lægmand kunne faa Ordet, angaar kun gudelige Forsamlinger og ikke Gudstjenesten, Prædikener o. l., som dette Lovforslag omhandler. Jeg mener nu, at det er Gudstjenesten, som er det væsentlige, og derfor maa man sige, at med Hensyn til Spørgsmaalet om Betydningen af dette Lovforslag for Kirken, har jeg Ret, naar jeg kalder det radikalt, thi det vil forandre Betingelserne for den, der skal have Adgang til at prædike under Gudstjenesten, og forandre den paa en væsentlig og afgørende Maade til Fordel for Lægprædikanter. Hvad det ærede Medlem for Vejle Amts 3dje Valgfreds (Falkenstjerne) bemærker til Fordel for Lægprædikanter eller den Retning i Kirken, som særlig fremmer disse, forekommer mig, at maatte give Anledning til at maatte anvende et gammelt Ord herpaa, at denne Retning eller disse Lægprædikanter maa bede Gud bevare sig for saadanne Venner, thi det forekom mig ikke just, at han omtalte dem paa en saadan Maade, som de egentlig kunde være tjente med, og navnlig ikke, naar han anbefalede mig at lægge denne Retning, altsaa Lægprædikanterne, Lægforhynderne Tøjler paa ved at tage dem mere ind under den officielle kirkelige Styrelse. Det troede jeg var ganske sridende mod vor hele Udvikling. Jeg troede, at alle vare enige om, at de gudelige Forsamlinger uden for Kirken vare fri, og at det var et af de Fremskridt, vi i kirkelig Retning havde gjort, at de gamle Forbud mod slige Forsamlinger, de gamle indskrænkende Bestemmelser over for dem, ere hævede, og at det nu ikke skulde være en Reform baglængs, derved at jeg nu skulde lægge mine Bestræbelser paa den Maade, at jeg søgte at faa denne fri religiøse Bevægelse uden for Gudstjenesten ind under min Styrelse. — Det, jeg betragter som det radikale ved Forslaget, er dette, at det opgiver det Princip, at der for at føre Ordet i Gnetale som Prædiken under Gudstjenesten i en Kirke skal kræves en, som det ærede Medlem kalder det med mig, Dplærelse i Guds Ords Kundskab. Nu kan man forandre Betingelserne og Maaden, hvorpaa denne Dplærelse skal finde Sted, jeg kan tænke mig enkelte Ændringer gjorde — og jeg henviser netop til Afstovadresserne,